

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **K/16678.**

Benyújtás dátuma: **2021-07-01 10:34**

Parlex azonosító: **9EX1042N0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Benyújtó: **Dr. Szél Bernadett (független)**

Tisztelt Elnök Úr!

Az Alaptörvény 7. cikk (1)-(2) bekezdése, valamint az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. § (8) bekezdése alapján írásbeli választ igénylő kérdést kívánok benyújtani

Az írásbeli választ igénylő kérdés címzettje: **Dr. Polt Péter, legfőbb ügyész**

Az írásbeli választ igénylő kérdés címe: **"Kívánják-e hatékonyabbá tenni a környezet és természet elleni bűncselekmények miatti nyomozásokat és megszüntetni az ezekkel kapcsolatos anomáliákat?"**

Tisztelt Legfőbb Ügyész Úr!

Országgyűlési képviselői munkám során az elhivatottságomnak és értékrendemnek megfelelően kiemelt figyelmet fordítok arra, amikor lakossági megkeresések és helyi civil szervezetektől érkező jelzések alapján valamely környezet és/vagy természet elleni bűncselekmény elkövetésének gyanújáról szerzek tudomást. Ezen cselekmények miatt különböző büntetőeljárásokat kezdeményezve találkoztam egyebek mellett az alábbi problémákkal.

A környezetkárosítás és természetkárosítás mint környezet és természet elleni bűncselekmények törvényi tényállásai passzív alanyt nem tartalmaznak, így az ezen cselekmények miatt feljelentést tevő személy sértettnek nem tekinthető. A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 369. § (2) bekezdése alapján a feljelentő kizárólag a feljelentés elutasítása miatt terjeszthet elő panaszt, az eljárás megszüntetése miatt panasz előterjesztésére nem jogosult. Erre hivatkozással utasította el a Budaörsi Járási Ügyészség B. 16/2021/14. számú határozatával bármilyen érdemi vizsgálat nélkül az eljárást megszüntető határozat ellen bejelentett panaszomat.

Ezt az eljárásmodot azért tartom teljesen hibásnak, mert az egy konkrét sértettel nem rendelkező, de a közérdeket számos esetben súlyosan sértő bűncselekmények esetén - mint amilyen például a környezetkárosítás és a természetkárosítás -, ha a nyomozó hatóság egy rövid nyomozást követően megszünteti az eljárást, gyakorlatilag nem létezik (formálisan legalábbis semmiképpen sem) az ügyészségi kontroll, mert elég annyit mondani, hogy a feljelentő nem sértett, így a panasz nem jogosulttól származik. Holott a büntetőeljárás alapvető hivatalbóliságából, így például a Be. 4. § (1) bekezdéséből is az következne, hogy a nem jogosulttól származó panaszban foglaltakat is -

különösen, amikor nincs az adott cselekménynek sértettje, vagyis panaszt senki nem jogosult előterjeszteni és/vagy az ügy a közérdeket érinti - hivatalból megvizsgálja az ügyészség, és ezen vizsgálat eredménye is megjelenjen a nem jogosulttól származó panaszt elbíráló határozatban. Ennek elmaradása semmiképpen sem erősíti a nyomozások törvényességébe vetett közbizalmat, mert az ügyészség (legalábbis abban a formában, hogy erről a határozat indokolásában számot kellene adnia) adott esetben érdemben nem is vizsgálja a büntetőeljárás megszüntetését, annak megalapozottságát és törvényességét.

A jogorvoslat lehetőségének a fentiek szerinti korlátozottsága ráadásul csak a probléma egyik része. Az alapvető jogok biztosának a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó helyettese, Dr. Bándi Gyula egy másik ügyben nekem küldött leveléből kiderül, hogy ő is látja a természetkárosítás büntetőjogi kezelésével kapcsolatos rendszerszintű problémákat. Idézem: „Osztom véleményét a jelzett probléma súlyosságát illetően, véleményem szerint a természetkárosítással kapcsolatos büntetőjogi joggyakorlat (ideértve az egyes cselekmények minősítésével, a közvetett elkövetőkkel, az engedélyező hatóságok felelősségével, stb. összefüggő kérdések) átfogó elemzése nagyon időszerű.” Azt is írja: „A közelmúltban érkezett panaszok vizsgálata során – a jövő nemzedékek érdekeinek érvényesítése és védelme kapcsán – több esetben merültek fel a természetkárosítás (környezetkárosítás) büntetőjogi megítélésével összefüggő problémák, kérdések. Emiatt a jövő nemzedékek védelmét ellátó biztoshelyettesként e kérdéskörrel a közeljövőben kiemelten kívánok foglalkozni, azzal kapcsolatban szakmai egyeztetéseket kezdeményeztem.”

Kérdéseim:

1. Egyetért-e azzal, hogy különösen, amikor nincs az adott cselekménynek sértettje, vagyis panaszt senki nem jogosult előterjeszteni és/vagy az ügy a közérdeket érinti, kívánatos, hogy az eljáró ügyészség a nem jogosulttól származó panaszban foglaltakat is megvizsgálja hivatalból, és ezen vizsgálata eredményéről a panaszt elbíráló határozat indokolásában számot adjon?
2. Kívánja-e átfogóan vizsgálni a környezet- és természetkárosítás büntetőjogi kezelésével kapcsolatos, az alapvető jogok biztosának helyettese által is észlelt problémákat?

Várom válaszát!

Budapest, 2021. július 01.

Tisztelettel,

Szél Bernadett
országgyűlési képviselő